Wenemaa Kommunistline (enamlaste) Partei.

Uksiku numbri hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Kõigi maade töölised ühinege.

Edasi

Toimetuse kõnetunnid on igal tööpäewal 2—6 õhtul.
Tel. 243-29.

Talitus on awatud igal tööpäewal hommiku kella 10—4 pääle lõunat.
Tel. 663-89.

Talituse ja toimetuse adress:
В контору газ. „Едаси", Петроград, Социалистическая ул. 14.
(б. Ивановская)

Tellimisi wõetakse wastu kõigis W. S. F. R. Wabariigi Posti asutustes, Põhja Kesskirjenduse büroo (lühend. „Севцентропечать") posti osakonnas Петроград, Проеп. 25 Окт. № 1 ja Sewtsentropetshati'i Kreisi ning Walla Agentuurides.

Tellimiste hind:
1 kuu — 15 r., 2 kuud — 30 r., 3 kuud — 45 r.
Adressi muutmine 1 rubla.

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

№ 144. PREWALGH T. Laupäewal, 5. juulil 1919. a.

Wassili Saare Eesti Tööliste Poliitiline Klubi

korraldab laupäewal, 5. juulil, punkt kell 6 õhtul

kontsert-miitingu.

Kõnelema saawad: ſlm. Jkmelt: „Käesolew ſilmapilt", ſlm. Teiter: „Paritolaſed ja tööliste rewolutſioon". Eeskawas on weel: Jlulugemiſed, ſagotti ſoolo (ſlm. Sammel) ja wiiulit ſoolo (ſlm. Grigorowitſh). Lõpuks tants, ringimängud.

Klubi organisaator.

Mis wõiwad töölised neilt oodata?

Poliitiliſt wärwiſt leidub wäga mitmeſuguſeid, aga huwitawam nende ſeaſt on kollane oma iſeäraliſe kõlawa nime pooleſt. Kollane — ſotſialdemokraatline parteil Ja weel — ſotſialdemokraatline tööliſte partei. . .

Tõuſeb küſimus: kes on õieti need töölised, kellede koosſeis kollaſe ſ.-d. partei ſünnitab? Ja edaſi — kas wõiwad töölised ka kollaſed olla? Meie oleme alati kahtluſele mäad annud ja tööliſte partei nimetuſt tema kollaſuſe tõttu ainult juttumärkides nimetanud. Seda mitte ka aſjata. Seſt töölised on juba ajaloolistel tingimiſtel poliitiliſelt nii äratingitud, et nad ainult ühte wärwi ja nimelt rahwuswaheliſt wärwi omandada. Kõik muud wärwid jääwad nendele, kellede kohta need tingimiſed ei maksa. Selleſt järeldades räägime ka ſiin kollaſteſt töölisteſt ainult juttumärkide waral. Hiljuti ſelgitas tuntud „tööliſte" juht Ernits kellegi wõeramaa eſitajale ſotſ. dem. partei praeguſt kooſſeiſu. Tähendud iſand, wõi „ſeltſimees" eraldas Eeſti, nagu kõik teiſedgi kodanlaſed teiſte maadega wõrreldes iſejugustesſe tingimiſteſſe. Kodanlaſed mehed ja lehed on järjekindlalt ſeletanud, et ſotſialiſtliſed aated ja waated wäga iluſad on, kuid kahjuks ei ſünni nad Eeſti oludesſe. Tähendab, ka „tööliſte" juht Ernits waatab ſotſialiſmi kui waeſelapſe pääle Eeſtis. „Eeſtis pole tööliſte klaſſi", üteſwad nad — „ſellepäraſt ſünnitawad ſotſialdemokraatliſe tööliſte partei wäikepõllupidajad, käſitööliſed, wäike ettewõtjad jne.", muidugi ka „wäike" majaomanikud, ſeſt kui juba töölisteklaſs puudub, ſiis ei wõi ka ſuuri majaſi olla, ſeega järjelikult ka ſuurmajaomanikka ja wabrikantiſi. Nii on ſiis „tööliſte partei" nendele, kelledele ajaloolliſeks ülesandeks on tööliſi ſünnitada, nende klaſſi luua.

Meie ei uſu iſand Ernitſe tõenduſt. Meie teades on Eeſtis weel, ſellepääle waatamata, kuigi neid palju piiri taga wõitlusrinnal, tööliſi olemas, kes ſugugi mitte eneſeſt mõnd wäikekoha wõi „wäike" majaomanikku ei kujuta, waid inimeſi, kes endid oma tööjõu müümiſe waral elatawad. Aga kui Ernits neid ei leia, ehk waſt ainult mõningaſiſ, wähema tähtſuſega, ſiis on Eeſtis „tööliſte partei" ſarnaſteſt olewuſteſt kooſſeiſ ew, kellede me nimeks wäikekodanlus anname, ja, kes omat kord ſuurkodanluſele palju lähedamal ſeiſab, kui töölisteklaſſile. Kui ſeda kõike teame ja juttumärgid („ ") äraheidakſime, ſiis tõuſeks häbiſtaw küſimus päewakorrale: milleſt tuleb, et töölised ja ſotſialdemokraatline tööliſte partei töörahwa rewolutſiooni, töörahwa wabaſtuſe waſtu kapitaliſtidega käſi-käes wõitlewad? Õnneks ei tarwitſe meil ſarnaſe häbiſtawa küſimuſe ees punaſtada, ſeſt et töörahwa wabaſtuſe eeſt ainult töörahwas iſe wõitleb ja, kui wõitlus juba käimas, ſiis peawad waſtuwõitlejad midagi muud, mitte aga töölised olema. Ja ſee midagi muud ongi ſuurkodanlus ühes wäikekodanluſega, wiimane tühjaks jäetud koore ſiſſe puetuna. Töölistel on nendelt ainult ühte loota: kõige weriſemat terrori ſenikaua, kuni nad taltſaks tehtud ei ole. Ja ainult ſeda.

Punane wäerind.

Teated 2. juulil.

Lääne wäerind.

Soome lahes andis meie iſelendaja kuulipidujaiſt waenlaſe lahingu- laewadele tuld.

Wõideldes wõtſid meie wäed Sitſo-Palkino, Koporki, Waskowskoje ära, mis Krasnaja Gorkaſt 30 w. lõuna-läänepool.

Narwa ſihis, Jamburi maantee ja Balti raudtee piirkonnas on ägedad wõitluſed käimas.

Staro-Konstantinowa piirkonnas wõtſid meie wäed wõideldes Teoſiopoli ja Nikola, Hudjakowtſõ ning Garudje külad ära, kusjuures wõeti wiis ſuurtükki, 20 püſſi ja 20 wangi.

Lõuna wäerind.

Poltawa piirkonnas rõhus waenlane meie wäeoſaſid Kotſhubejaki jaama juures piſut t. gaſi, ent t. gawarawägede kohaleſõudmiſega paiſati taga. Waenlaſt tagaajades wõtſid meie wäeoſad Iſkowka jaama ära.

Harkowi piirkonnas, Bogoduhowiſt idapool löödi waenlaſe tormijooſud tagaſi. Samuti löödi tagaſi waenlaſe tormijooſud ka Teterewino piirkonnas.

Waluiki ſihis löödi waenlaſe tormijooſud 20 w. Nowo-Sololaſt lõuna-idapool tagaſi.

Woroneſhi piirkonnas jätſid meie wäed päraſt ägedat heitluſt Oſtrogoſhki maha.

Idapool tulid meie wäed, kes päletungimiſt jätkawad Iſkoretſi jõe liinile wälja, wõttes ära rida külaſid.

Boriſoglebſki piirkonnas on Gribanowſka jaama juures wõitluſed ſuurte waenlaſe jõududega käimas. Päraſt ägedat heitluſt jätſime meie waenlaſe päälerõhumiſe all Romanowka jaama maha mis Balaſhowaſt 30 wersta põhjaläänepool.

Tſaritſõni piirkonnas aſuſid meie wäed, waenlaſe rõhumiſele waſtu pannes uutele ſeiſukohtile, mis Tſaritſõniſt 40 w. põhjapool.

Ida wäerind.

Pugatſhewi piirkonnas aſuſid meie wäed. Puaatſhewi pääle tormamiſele.

Samarski piirkonnas, tungiwad meie wäed edukalt Karalõ ja Igriſi jõe orgude juurde edaſi.

Sterlitamaki ja Ufa piirkonnas areneb meie päületungimine edukalt.

Teiſtel ſihtidel meie wägede edukad edaſitungimiſed.

Ohanskiſt 25 wersta põhjaidapool andſid kaks waenlaſe polku meile täies korras alla.

Wäljamaalt.

Rahulepingu ratifikatſioon.

Amerika ſenat mängib praeguſel ajal tähtſat oſa, iſeäranis Europa maade ſilmis. Selle oſa tähtſuſt tõendab teate, et Türgi küſimus ſenini edaſi on tõugatud, Amerika Türgi mandaati aſjus. Pääle ſelle olnud Prantſuſe-Ingliſe-Amerika liit Prantſusmaa kaitſeks ſenati kinnituſeſt; pääle nende kahe küſimuſe jääb weel rahulepingu ratifikatſeerimine ſenati poolt ja tema ſeiſukord Nahwaſte Liidu aſjus. Wabariiklaſte oppoſitſioon ſenatis Nahwaſte Liidu waſtu pöörab Europa riigimeeſte tähelepanekut oma pääle

Inglise walitſuſe tõſine ſeiſukord.

„Daily Telegraph" kirjutab 2. juuli numbris Londoni politſeiteeniſate ühiſuſe nõudmiſe ja nende töötõrke ähwarduſe puhul. Töötõrge lükati ſuurel hääleenamuſel tagaſi, kuid ſeiſukorra kardetawus, kirjutab leht, ei ole weel kõrwaldud, ſeſt äärmiſed pahempoolſed politſeinikkude keskel, kes oma ühiſuſe makſuwakſtunnidega nõuawad, ei pea mitte töö ja palga tingimiſi ſilmas, waid poliitikat. Nende pääſihiks on wõimuandmine töölisteklaſſi kätte. Nemad püüawad parlamendi autoriteeti ja juhtimiſt häwitada; parlamendi aſemele peawad ſuuremad trade-unionid aſtuma.

Hiljuti alles panid tööliſte konwerentſi ſaadikud walitſuſele ultimaatumi ſunduſliſe wäeteenituſe ja ſõjawägede Wenemaale ſaatmiſe aſjus ette. Uhiſe palati tööliſte erakonna liikmed ähwardaſid üleüldiſe töötõrkega, kui walitſus makſu tee päält ei alanda. Kellegil ei ole ſee ſaladuſeks, et kui ſütte kommiſjon ſõetööſtuſe natſionaliſeerimiſe eelnõu jaatawaſ mõttes läbi ei waata, ſiis tööliſte aſemikud jälle töö ſeiſmajätmiſega kõigis kaewanduſtes ähwardawad. Juba walmiſtakſe plaan tööliſte ühiſuſte kolmikliit neljaliiduks muuta tekſtiil tööliſte ühiſuſe juureliitmiſega, mis ſiis wägewaks organiſatſiooniks kujuneks. Sel teel muutuks tööliſte klaſs nii wägewaks, et tal wõimalik oleks riigile kõik oma tingimiſed poliitiliſtes küſimuſtes ettekirjutada, ſiin juure arwatud puhas rahaliſed, wälispoliitiliſed ja tööſtuſe organiſeerimiſe küſimuſed. Ei ole meil õigus, kui meie ſeda kõige tõſiſemaks ähwarduſeks Inglise parlamentliſele walitſuſele peame? Mõned töölisteklaſſi juhid jagawad meiega ſeda arwamiſt.

Wiimaſtel päewal ütles ära ühenduſ trade-unionide parlamentlik kabinett ühiſuſte kolmikliida üleskutſe pääle ja tõmbas ſellega oma pääle nende wiha tööſtuſe organiſatſioonide mittekaſutamiſega poliitiliſteks ſihtideks. Igaühele on ſelge, miſjuguſe tugewa liitlaſe äärmiſed pahempoolſed politſeinikkude ühiſuſe näol oma plaanide teoſtamiſeks ſaawad, kui need lemmikoosabi pääle lõota wõiwad ja mõtlewad, et ſeltſkondliku korra kaitſjad ei jää tegewuſeta päälewaatajateks üleüldiſe töötõrke päiwil. Meil ei ole midagi karta — ütles üks enam rahuarmaſtaw äärmine pahempoolne — ſeſt ühelgi walitſuſel pole wõimalik waſtu panna, kui tarwiline ſilmapilk tuleb! Kõige kardetawam ſelle juures on tööliſte eneſepettus, kui nad endid riigiwõimuſt tulewamaks hakkawad pidama.

Soome ſotſialdemokraadid ſõja waſtu Wenemaaga.

Soome ſotſialdemokraatia erakonna komitee ſaatis 25. juunil Brüſſeli II. Internatſionaali Täitejaoſkwale Komiteele telegrammi. Telegrammis tähendakſe, et poliitiline ſeiſukord Soomes ikka enam kriitiliſeks muutub. Soome militariſtid katſuwad igat wiiſi ſõda Wenemaaga prowoſeerida ja otſiwad ſelleks toetuſt liitriikide walitſuſte ringkondades. Et aga ſ da Soomemaale ſuureks õnnetuſeks oleks, kuna tagurliſed ringid ſõja ſeiſukorda ſelleks tarwitaks, et demokraatliikude uuenduſte edaſpidiſt elluwiimiſt takiſtada, pöörab Soome ſotſialdemokraatia erakond II. Internatſionaali poole palwega liitriikide maade ſotſialdemokraatliikude erakondade poole ettepanekuga pöörda, nii parlamentides, kui ka wäljaſpool neid, kõ ge laiemat kihutustööd teha liitriikide ſõja waſtu Nõukogude Wenemaaga. Nagu Soome ſotſialdemokraadid, nii ka määratu enamus Soome rahwaſt ei ſoowi ſeda ſõda ja tahawad oma rahuliſt kultuuriliſt tegewuſt jätkata, alaliſelt ſõjategewuſeſt eemale hoides.

Telegrammile on alla kirjutanud erakonna eſimehed Tanner ja Paaſiwuori. Sekretäär Tannino. Telegramm ei ole Soomemaal awaldatud. See on paigutud Stokholmi Brantingi lehte „Soci Demokraten".

Töötõrke liikumine Berlinis.

Töötõrke liikumine Berlinis ſuureneb. Teiſipäewal liikuſid weel omnibuſſid, kuid kolmapäewal jätſid omnibuſſi teenijad töö ſeiſma. Berlini ida linnajagudes karistati teiſipäewal mõnda woorimeeſt, kes reiſijaid ſõidutas. Raudtee ühiſuſte walitſus teatas, et tõrkujad kontrakti rikkumiſes ſüüdlaſed on ja ſel põhjuſel nendega mingiſuguſeſſe läbirääkimiſſe ei aſtu. Trammwai teenijate aſjade lahendamiſt raskendab weel ſee, et nad mõne päewa eeſt linna trammwaide munitſipaliſeerimiſt nõudſid.

Tõrkuwate raudteelaſtega on metalli- ja puutööſtuſe töölised ühinenud. Terwel liikumiſel on poliitiline iſeloom ja tema ſihiks on walitſuſe kukutamine ja kommuniſtliku korra maksmapanemine.

Pangateenijate eſimehe Emonts'i arreteerimine.

Mõni päew tagaſi pandi ühes kommunistide büroos läbiotſimine toime, kusjuures kiri leiti, kus autor täieliſelt oma tegewuſt kommuniſti propagantiſtina kirjeldab. Tehti kindlaks, et kirja kirjutaja pangateenijate ühiſuſe eſimees Emonts on, kes ſelle järele arreteeriti.

Põllutööliſte kongreſs Bolognes.

Bolognes oli 19. juunil põllutööliſte ſaadikute kongreſs. 400.000 töölist oli eſitud. Wõeti otſus waſtu maa wiibimata natſionaliſeerimiſeſt. Talupojad algaſid Austria m isnikkudelt rekwiſeeritud mõiſate omandamiſt.

Wenemaalt

Moskwa tädesaatwa komitee koosolek.

Koosolek algab sellega, et 5. armee esitajad annawad Moskwa töörahwale edasi frondil wõitlewa punasewäe terwituse. 5 armee on wõtnud oma alla wiljarikad maakohad, mis suudaks küll ja küll Moskwat toiduainetega warustada. Kahjuks ei anna lagunenud raudteed wõimalust wil a nii suurel arwul saata, nagu waja oleks.

Kamenew esineb wastasterwitusega 5. armeele, kes Koltshakile wastulöögi annud.

Edasi antakse maja-maaosakonna poolt aru Moskwa korteriasjanduses, kus tähendatakse, et Moskwas on umbes 28.000 korteripidamist, milledes üsna suur protsent maju. Tuuakse esile, et maja- maaosakond on otsustanud majakomiteesid kaotada ning nende asemele korteri-majapidamise ellukutsuda. Korterimaks ei wasta laiadasje nõude tarbeasjade hindadele; kuna wiimased on tõusnud 100 ning enam korda, on korterimaks kerkinud ainult kahe-, kolme- ning neljawõrra. Korterimaksu uus kawa on praegu rahwakommissaride nõukogus läbiwaatamisel. Kawatsetekse seni korterimaksu kaotada ja edaspidi 2. järgu isikutelt wastawalt palgale teatawat protsenti korterite eest sisse wõtta.

Maade korraspidamise jaoks on 600.000.000 rubla waja. Wähemate majade omanikkudele, kellede majad üle 2 tuhande rubla sisse ei too, kawatsetakse wäljaostuwõimalust anda ja mitteperemehi nende majadest wälja asendada.

Täidesaatew komitee liidab aruande hääks ning otsustab majade paranduseks 5 miljoni rubla anda.

Järgneb põllumajanduse osakonna aruanne, millest näha, et osakonna all on praegu 40 majapidamist. Kõik mõisamaad ning keeduwiljaaiad on täis külitud. Osakonna arwates saab Moskwa selle tõttu umbes 1.150.000 puuda oma kartulid ning üle 2 miljoni puuda keedu wilja.

Et kütte kitsikust ära hoida, mis Moskwat ähwardab, otsustab täidesaatew komitee wõimalust anda erawiisil küttematerjali koguda. Seda wõiwad teha artellid, kooperatiiwid, wabrikukomiteed, majakomiteed ja teised asutused. Kõik selwiisil muretsetud puud lähewad täiesti nende asutuste tarwitada, kes neid muretsenud.

Kirjaoskajate mobilisatsioon.

Uhes Wiitebski kubermangu kreisis mobiliseeritakse kõik kirjaoskajad lehtede lugemiseks ning kõnede pidamiseks talumajadest lugemistubades. Täidesaatwa komitee liikmed on kohustatud maakonda wälja sõitma kõnepidamise otstarbel.

Lätimaalt.

Ulmann ja Needra.

„Str. Semkop. un Strehsn." kirjutab Ulmanni ja Needra kakelusest järgmist:

„Huwitawaid sõnumeid Baltimaa üle toob Ulmanni walitsuse lehe „Tautas Balsi" wiimane nummer. Et mõlemad Lätimaa „peremehed" karwupidi kokku läinud, seda meie juba teame ammugi. Nüüd tahab kumbgi rahwast oma alla saada. Needra lubab 48 tunni jooksul kõiki mahalasta, kes Ulmanni mobilisatsioonile ilmub; Ulmann lubab sedasama 24 tunni jooksul teha nendega, kes Needra juure lähewad.

Stokmanhofi—Wana—Kulbina raudtee piirkonnas on mõlemad käsud üksteise kõrwale üles kleebitud. Rahwas loeb ja imestab arusaamatuses, keda kuulda.

Needra walitsus kukkutud.

Ajaleht „Karjalan Aamulehti" teatab, et 28. juunil on walged Eesti-Läti wäed Riia ära wõtnud. Needra walitsus on kukkutud. Ulmanni walitsus on maksma pandud.

Walgete metsikused.

Läti kommunistline leht toob ühe wana partei seltsimehe kirja Riiast. Nelja päewa jooksul, tähendab seltsimees, on 658 inimest mahalastud, tapetute arw tõuseb 4.500 pääle. Mahalaskmised kestawad edasi. Esialgul lasti uulitsal inimesi maha, nüüd tõidetakse wäljakohtu otsuseid. Matwejewi surnuaial. Esialgul wõeti inimesed weresauna pääst waadata, aga nüüd ei lasta kedagi ligi.

Läbiotsimised kestawad edasi. Wõnnus lastkid sakslased 24 lätlast-õpilast maha, kes pääle Nõukogu walitsuse lahkumist wabatahtlikult kaitsepolku astusid.

* * *

Riia kauplustes ja turudel olla kõike saadawal. Ainult... ilma rahata ei lubata süüa... Raha ja tööd ei olewat.

Walgest Eestist.

Soome s.-d. magister Keto Eesti kohta.

Eestis sõjawaimustust ei ole. Kõik tahawad rahu. Kõik ringkonnad Eestis esirideni kinnitawad, et Eesti iseseiswus rahutingimine on. Sellest, kuidamoodi rahu kätte saada, ühtlasi Eesti iseseiswust kaitstes, on mitmed arwamised.

Eestlaste wahekord rahuküsimuses on iseäranis raske. Eesti rahwa sõjawäsimus on käega katsutaw. See näitab, et peaks mõnesuguseid abinõusid otsima rahu saawutamiseks. Rahu ettepanekut Nõukogude Wenemaale ei saa teha mõnesugustel põhjustel, üks neist oleks see, et katkeks wahekord liitriikidega. Nendest on noor Eesti riik ärarippuw mitte üksi sõjawarustusega, waid ka toiduainetega ja muude tarbeainete ja toorematerjali saamises. Sellepärast ei ole wahekorra katkestamine nii kergelt wõimalik, sest Eesti oleks siis otsekohe sunnitud waenlase armu alla heitma. Seletati, et Eesti weel mõni aeg sõjaliselt wastupanema peab suutma, et Wene kommunistidele ära näidata, et kommunistid neid oma alla heita ei suuda. Niikaua wõib ehk Eesti wõimalikult liitlaste tunnistuse iseseiswuse kohta saada. Eesti parempoolsed ringkonnad seletawad, et eestlastel eesmärgiks ei ole, Wene nõukogude walitsust kukutada. Neil ei olewat mõtet Koltshaki toetada, sest see oleks hoop Eesti iseseiswusele. Ainult strateegilised põhjused sunniwad, nagu seletati, Pihkwa ja Marienburgi ärawõtmist, kuigi nad teiselpool piiri on. Nende ärawõtmisega on eestlased käitte saanud Piiteri-Riia raudtee, mis wägede juure toomisi takistab.

„Soomes, ütleb s. d. Keto edasi, on Eesti põhja wäerinnal pääletungimine siiski kahtlusi äratanud, sest ülemal seletatud põhjusmõtteist ei taheta enam kinni pidada. Nagu teada, läksid eestlased ühes wenelastega Narwa liinil Piiteri poole pääle tungima. Niimoodi tõuseb küsimus, kas eestlased endid mitte liitlaste sõjariistaks Nõukogude Wenemaa kukutamiseks ja imperialistlise walitsuse pukkiaitamiseks ei ole annud. Sellest küsimusest oleneb suuresti meie Soome sotsialdemokraatide wahekord Eesti sõjaga. Niisama kui Eestis kaitseseõda iseseiswuse pooleşt peeti, waatasime hüwitusega ja osawõtmisega päält ja jeadsime ta koguni teise seisukorda, kui neid sõdasid, mis Nõukogude Wenemaa kukutamiseks käimas. Meie ei ole seda asjaolu, et niihästi Eesti kaitseseõda, kui ka soomlaste, poolakate ja teiste poolt käimasolewat pääletungimise sõda, nagu ka Koltshaki katse kõik liitlaste meelepärast on ja neilt abi saawad, lasknud oma arwustuswõimet pimestada.

Kuid, nagu öeldud, kui selles ajas Eesti sõjapoliitikas muudatust peaks sündima, läheb seisukoha wõtmine ka meil soomlastel keerulisemaks. Selgitamata on weel senini Eesti sõjapoliitika ühendus Jngerimaale tunginud Bolohowitshi armeega. Pääletungimine oli minu Eestis oleku ajal just algamas ja seletati seda sellega, et Marienburi all wõitlewatele wägedele kergitust tuua, kus seisukord hädaohtlikuks muutus, et nõukogude wäed pääletungimist alustasid. Seletati, et Narwa liinil pääletungimisel mitte sihiks ei ole Piiteri pääle tungida, kuhu wenelastel tarwitusel olewat wäge 5—6 tuhat meest liiga wähe on.

Põhja wäerinna wõidud on igatahes täielikult Eesti sõjalise seisukorra muutnud. Nüüd on hädaoht tagasi tõrjutud ja eestlastel jääb walida: kas lasta wõitlused järkjärgult waiksemaks jääda ja leppida ainult piirikaitsega, wõi anda end otsekohe liitlaste sõjariistaks Wene wasturewolutsiooni hääks. Loodame, et noor Eesti wabariik ei määri iseseiswuse wõitlust, wiimast wabatustingimist walides."

Walgete laagrist.

Liillased „ei sega".

Kiiewist teatatakse:

Shtsherbatshew organiseerib wabatahtlikku walgekaardiwäge. Prantslased ja rumeenlased toetawad uut atamani sõjariistadega ja muu abiga.

Lõhe grigorjewlaste keskel.

Odessast teatatakse „Rostale": Selgub, et ataman Grigorjew weel enne nõukogude wägede Ukrainasse tulekut, nõudnud Petljuralt omale kohta direktooriumi. Petljura on sellest Grigorjewi lahti ütelnud. Oma isiku eneseармastuse pärast tuli Grigorjew nõukogude wägede poole üle.

Grigorjewi Odessase ümumise ajal lubasid Petljura agendide talle koha direktooriumi. Grigorjew wõtnud ettepaneku wastu ja organiseeris wastuakkamise. Petljura agendid andsid grigorjewlaste liikumisele suure tähtsuse, arwates, et tema abiga läheb neil korda lühikese ajaga terwet Ukrainat oma alla aarata. Kuid nüüd wastuhakkamise mitte kordaminekul langeb Grigorjewi nimetamine direktooriumi liikmeks ära.

Nüüd on Grigorjewi staabis lõhe tekkinud: üks osa staabi liikmeid soowib Grigorjewi bandede likwideerimist ja Petljuraga ühinemist, teine — aga on nõukogude wõimu poolt. Mis puudub aga petljuralaste laagrisse, siis — ka sääl on segadus käimas, — Denikini pääletungimine Ukrainale ei meeldi neile sugugi, sest ukrainlased loewad koostöötamise temaga üksköik misjugustel tingimistel wõimatuks.

Peterburi teated.

Tööliste puhkeajast.

Silmaspidades, et neil päiwil rahwa töö komissariaadi poolt awaldatud dekret puhkeaja kohta palju arusaamatusi sünnitas, sellepärast teatab Petrogradi kubermangu töö jaoskond weel kord, et käesolewal ajal on kõikidele töölistele ja teenijatele puhke-aeg kinni pandud. Kes aga haiguse tõttu puhkeaja järele tarwidust tunnewad, saawad seda luba sotsiaalse kindlustuse jaoskonnast ja töö kaitsest.

Noortel kunni 15 aastani, kes kolooniidesse ning suwituskohtesse saadetakse, on õigus kuuks ajaks puhkeaega saada suwe jooksul, aga mitte hiljem kui 15. septembrini. Kõige selle aja sees hoitakse neil kohad ning tööpalk saab neile sellekohast tarifi mööda wälja maksetud.

Naisterahwad militsionäärid.

2. juulil lõpetas kolmas grupe naisterahwaid militsionääride kursused. Kuulajaid on 70 inimest. Kõik pandi kohtadele.

Kommunnalne toitmine.

Laupäewal oli raioonide toitlusosakondade esitajate erakorraline koosolek. Kommunaalse toitmise läbiwiimise suhtes arwati tarwilikuks terwe rida uuendusi raioonide tegewuspõllul ettewõtta, tarwis on seltskondlikku toitmist kestkoondada ühe kestosakonna juure. Selgus, et Peterburi toitluskomissariaadi ettepanekul awati wabrikute juures wiimasel asal 20 sõögimaja, 1. juuliks pidi weel 22 sõögimaja awatama. Töölossis peeti kõikide Peterburi sõögimajade juhatajate koosolekut, millest rohkearwuliselt osa wõeti. Peetakse üksikuid koosolekuid ka raioonides ja rahwa toitluse tööliste kollektiiwides. Mõned sõögimajad suurendawad oma toidu walmistamise normi 4—5 kordselt; tehtakse kõik, mis wõimalik, et elanikud leiwapoodidest sõögimaja juure kaartisid kinnitada suudaks. Praegu peetakse läbirääkimisi sõjakomissariaadiga, et Peterburi toitluskomissariaadile 50 liikwat kööki antaks, milledega kesksõögimajadest sööki raioonidesse laialiwedada wõiks. Liikuwate köökide saamisel kawatsetakse nõukogude kohwi-teemajadest ligematesse jaotuspunktidesse sööki wiia. Tahetakse ka suuri katlaid otsida milledes soojaid söökisid raioonidesse wedada. Paljudes jaioonides awatakse ühes kommunaalse toitmise läbiwiimisega terwe rida uusi sõögimajasid. Esimeses järjekorras kinnitatakse töökaardi ettenäitajate ja nende perekondade kaartid. Sõögimaja kaartid annuleeritakse, sest et nende arwu trükkida ei suudeta ja sellepärast ei ole mõttet neid ainult 1/3 elanikkele jätta, kuna 2/3 neid ei ole.

Söökisid antakse leiwa kaartide järele. Statistika osakond walmistab juba rutuliselt uusi märkisid. Sööktide arwu kontrolleeritakse leiwa kaartite ja iseäraliste sõögimaja talongide läbi.

Sööjate arwu kontrolleritakse mahalõigatud leiwakaartite osade järele. Riikugune hiiglaülesanne, kui üleüldine kommunaalne toitmine, tekkitab muidugi raskusi sõögimajade wähesuse tõttu; wõetakse abinõud tarwitusele, et sõögimaja juure wõimalikult rohkem elanikka kinnitada.

Jaotuse osakonnal on suured tööd ees, igasugu produktide jagamise juures. Jaotuse osakond wõtab kõik abinõud tarwitusele, et sõögimajad hääomaduslisi produkte saaks. Osakond loodab, et sõögimajade töölised selleşt arwust küllalt toitwat sööki walmistada oskawad. Olgugi, et ainult üks sõök antakse, kuid ta on nii walmistatud, et toitwus endiseks jääb. Tarwis sõõginõudega kokkuhoidlikult ümberkäia, et tehniline wõimalus oleks kõigile lõunat anda. Need oleks põhjusmõtted, mispärast Peterburi toitluse komissariaat 2 sõögi asemele ühe walmistab. Leiwawabrikutele on käsk antud korralikult leiba küpsetada, et elanikka rahuloldawalt leiwaga warustada. Leib antakse endist wiisi kooperatiiwidese ja jaituspunktidesse.

Need asutused, kes kaartid tarwitajatelt ära korjasid, peawad need tagasiandma. Weosakond peab kõik omad hobused tööle panema, et sõögimajadesse puid ja produkta muretseda. Kuid sellest on wähe, peab ka osa raioonide weoabinõusid mobiliseerima.

Kultuur ja haridus.

Kontsert-miitingu

korraldab täna Wassili Saare Eesti Tööliste Poliitiline klubi. Kõnelejatena astuwad üles meie paremad seltsimehed: slm. Jkmelt kõneleb, käesolewast „filmapilgust" kuna aga slm. Teiter „Haritlaste ja tööliste rewolutsiooni" kohta kõne peab. Kuna meil seesuguste hariwate õhtute järele päris tungiw tarwidus oli, siis peaksid kõik need, kes oma waimlist olemist tahawad kaswatada, seesugustest mitmekesisest kõneõhtutest osa wõtma. Kontsert-miitingu järele wõib meie noorsugu, kes lõbujänu maitsmist ihkawad — ja seda ihkab meie noorsugu muidugi — ringmänge ja muid sellesarnaseid lõbustusi korraldada, millele kontsert-miitingu toimepanejad takistusi pole tahtnud teha. Need aga, kes endid weerand naela leiwa juures küllalt weel tantsukergeb tunnewad olewat wõiks arwatawasti, nagu sellekohane kuulutus ütleb, omi kergeid jalgu rahuldades tantsule pühendada.

Nii siis wõib kõigiti loota, et tänane kontsert miiting mitmekesist publikumi jõuab kokku tuua.

Kontsert-miitingu algus on punkt kell 6 õhtul.

Ed. S.

Teated

Soome kommunistlikkude Meremeeste Klubi („Bi-ba-bo", Italjanski 19) paneb laupäewal, 5. juulil kell 6 õht. p i d u õ h t u toime. Eeskawas kõne, näitemäng ja tants.

Ajalehe „Töölise" üksikuid numbrid on saada Rahwusasjade Kommissariaadi Eesti osakonnast.

Rahwusasjade Kommissariaadi Eesti Osakond asub Teatralnaja uul. 1/3. Awatud iga tööpäew kella 10—4. Telef. 514-32.

Wäljaandja: Wenemaa Kom. Partei Eesti Osak. Peterburi komitee.

Wastutaw toimetaja: Toimetuse kollegium

16-a Государств. типография, Петроград, Социалистическая (бывш. Ивановская), 14.